



**In Hoc Libello Pontificii Ora||toris continetur legatio, in
co[n]uentu Noremburgensi,|| Anno. M. D. xxij. inchoato,
sequenti vero finito ex-||posita, vna cum instructione ab
eodem legato|| ...**

Hadrian <VI., Papst>

Noremburgæ, 1523

VD16 K 320

3 De Oneribvs Papalivm Indvlgentiarvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65406)

ſia, Circumdederunt me, & c. ſub Quadrageſimæ uſq; initiū
quo tempore ab eccleſiæ Romanæ primoribus, vndiq; nuz
ptias celebrari interdictum eſt. Quum tamen interim & ab
eccleſiaſticis & a ſæcularibus paſſim ſine diſcrimine publi
ce Genialiter viuatur, Sed ita demum interdictum illud pro
cedit, ſi gratis hoc facere quis intendat. Q; ſi nummi ſpes re
fulſerit, iam quod primum erat prohibitum, impune ac libe
re facere licet. Eſt enim & hoc graue Germanorū crumenis
retiaculum, quo extrahūtur nummi. Nec minus interim gra
uamen, q̄ pauperis diuitiſq; longe diuerſa in relaxandis his
conſtitutionibus ſit conditio.

DE ONERIBVS PAPALIVM INDVL GENTIARVM.

Illud importabile iamolim increbuit Romanarum indul
gentiarum onus, quando ſub perſona pietatis, quum aut ba
ſilicas Romanas conſtruere, aut protectionem in Turcas
parare polliciti ſunt Romani Pontifices, omnem a ſimplici
bus, nimiumq; credulis Germanis exuxerunt pecuniarum
medullam. Et quod longe maioris eſt faciendum, per has im
poſturas, ac earum conductitios præcones & prædicatores,
proſtigata eſt germana Chriſtianorū pietas, dū qui extrudere
volebāt venales ſuas BULLAS, laudes ſuis mercib⁹ occi
nebant, miras & inauditas condonari per emptitias has con
donationes, nedum noxas præteritas, aut futuras viuens
tium, ſed & functorū vita exiſtentium in purgatorio (quod
vocant cantores illi indulgentiarum) ignis, modo numeras
retur aliquid, modo tinniat dextra. Atq; his mercium nun
dinationibus, ſimul & ſpoliata eſt ære Germania, et Chriſti
pietas extincta, quando quilibet proſpreeij, quod in has mer
ces expenderat, modo peccandi impunitatem ſibi pollice
batur. Hinc ſupra, inceſtus, adulteria, periuria, homicidia,
furta, rapinæ, ſœnora, ac tota malorum lerna ſemel originem.

A. ſ.

sibi traxerunt. Quod enim malorum amplius iam horrebūt mortales, quando sibi peccandi licentiam ac impunitatem, nedum in vita, sed & post obitum ære licet immodico, comparari posse a nundinatoribus illis indulgentiaris, semel persuasum habent? maxime Germani, quibus per hos vera pietatis fucos, sub religionis persona, nihil non persuaderi difficile est: vt ingenio plane ad pietatem credulo est Germania.

4 Et licet indulgentiæ hæ non semel in hoc ad Germanos missæ sint, quasi ex corrasa earum venditione pecunia, fideles contra barbaros, essent tutandi ac defendendi. Euentu tamen compertum habent Germani, pecuniam hanc non in rem fidei, aut alioquin reipub. christianæ necessariam, sed in propinquorum luxum, ac subleuandam familiam ipsorum esse versam, quo vno bina hæc nata sunt perç maxima incommoda, q̄ & offendicula orta sunt simplicibus, & q̄ nunc Germani toties sentientes lusam fidem, quum vere iam res postulat, vt contra Turcas instituatur expeditio bellica, nullis rationibus persuaderi se patiuntur, vt credant, quod res ipsa fere notorium facit, ita scilicet instare ceruicibus nostris crudeles Turcas, suspicantes semper prioribus simile quippiam agi. Quæ vna ratio est, vt tam egre manus contra Turcas iungant. Quorum ergo malorum & in rebus temporalibus, ac Christifidelium conscientijs, causæ fuerint Romanæ Indulgentiæ, sanctitas Apostolica, pro sublimitate captus sui, exigua opera, vel inde, si non ex re vlla alia, coniectura consequi poterit.

5 Præterea Papalis Sanctitas, cæteriq; Episcopi, ac ecclesie Romanæ columnæ, casus aliquot suæ tantum absolutioni reliquos fecerunt, quorum si vnum aut alterum commiseris, iam aut numerandum, aut absolutione tibi carendum est, nēpe q̄ in hoc reseruari sint, vt vel inde nummorū aliquid eis accrescat. Quod ex eo conijcere licet, q̄ in casib⁹ etiā quantū